

FELELŐS NAPLO

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9- K.
1 évre	12 K.	1 évre	18- K.

Megjelenik minden hétköznapi este
8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásában szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: **Arany Lajos.**

Emberek,

akik naponta, este saját megszokott ágyatokba dőltek, gondoltok-e arra, hogy háboru van? Le tudtok-e felelődni anélkül, hogy eszetekbe ne jusson, hogy mit szenvedhetnek azok, odakünn a fronton?

Amikor kicsinyes, apró-cseprő dolgok miatt sopánkodtok, amikor a háboru szülte sok sok mizéria felett sápiptoztok, ott van-e mindig, kísértő árnyként, hátsó gondolatnak, hogy: azért mégis csak jobb itthon!

Lehetetlen erre nem gondolnotok, — hiszen emberek vagytok, akiknek szíve fáj és lelke megesis arra a gondolatra, hogy testvéreink éretünk szenvednek.

És ha nem feledkeztek meg egy percre sem, azok, akik soha sem térnek vissza többé, akik csonkán kerülnek vissza, akik kórtól gyötörve látják viszont övéiket, akiket a szenvedés megöregített idő előtt, akik ézszer néztek szembe a halállal ti értetek, akik itthon vannak, akkor lehetetlen, hogy ez megnevesítő hatással ne töltene el az egész lényeteket.

Önzés, kapzsiság hogy lakozhatik emberben, aki itthon van, akiért odakint vérzik egy másik, kinek az itthon megoldandó fontos feladatok kivételének sikerén — önzetlenül kellene izomszakadásig megoldoznia?

Akiknek támogatni kellene minden, a köz érdekére irányuló törekvést és hatósági intézkedést?

Emberek, ha napközben nem juttok is hozzá, de este, mikor lefeküsztek, le ne hunyjátok szeméteket, hogy a harctéren küzdő és szenvedő véreinkre ne gondoljátok.

Gondolatok rájuk minden este és meg fogtok változni, le fogjátok vetni a kicsinyes, csunya emberi gyarlóságokat és megmésesedve, érző, önzetlen emberek gyanánt fogtok felébredni!

A székesfehérvári tisztviselők helyzete.

Az a meleg rokonszenv, amely bennünket Székesfehérvárról az összes tisztviselőkhöz fűz, késztet bennünket, hogy szóvá tegyük a tisztviselők helyzetét.

Senki sem mondhatja, hogy Székesfehérvár rebellis természetű. Itt mindig esendben intézték el az eseményeket és a nagy viharokat vert problémák se voltak képesek lázassá tenni a mi városunkat. Az a kérdés, amelyről most irunk, a legjobb példa erre.

Soha, még békeidőben sem volt olcsó ez a város, most azonban a háboru alatt elképzelhetetlenül elfajultak a viszonyok és a nyomasztó drágaság itt produkálja egyike a legmagasabb árakat. És mégis a Székesfehérvárról élő tisztviselők némak maradtak a háboru három éve alatt.

Feljajdult már mindenki, az ország legkülönbözőbb városaiiban gyűléseztek a tisztviselők, hol kérve, hol követelve megdöbbenően szomorú helyzetük javítását. Legutóbb már a bírák is kényserültek, hogy

mozgalmat indítsanak terheik könnyítése céljából.

A székesfehérvári tisztviselők mindaddig nem tömörültek, pedig a lakbérviszonyok ebben a városban is rosszszak és a város különleges helyzete miatt éppen itt olyanok a viszonyok, hogy a tisztviselő nem tud segíteni magán.

Az akció, melyet a türehtelen helyzet kényszerített ki, szerte az országban megindult s husvét másodnapján a Budapestten tartandó országos nagygyűlésen fog teljes erejében kibontakozni. Az ország nagyobb városainak tisztviselői mind gyűléseztek, egy táborba tömörültek, a kormányhoz intézett kérelmükben öszintén feltárták szomorú helyzetüket és azonnali segítséget kértek. Ezeket a gyűléseket mindenütt a város vezető emberei hívták össze. Székesfehérvárról most is esend van még, leszámítva azt az egy mozgalmat, hogy fogyasztási szövetkezetet alakítanak. Hogy az országos mozgalomhoz csatlakoznának, semmit sem tudunk róla.

AZ OROSZ FORRADALOM.

Szocialisták a békéért. — Csendesek a frontok.

Az orosz és német szocialisták mozgalma.

Mind elesőbbé válik az orosz forradalom két szárnya közötti ellentét. A szocialisták végleg a béke mellett döntöttek és erről Koppenhágán át éresítették a német szocialdemokrata pártot, és azt felkérték arra, hogy hathatós módon készítse elő a békét. A német szocialisták feltek az orosz szocialistáknak, biztosították őket békehajlandóságukról és arról, hogy eszük-ágában sincs a cárizmus visszaállítására segítséget szolgáltatni. Kérték, hogy ezt a nyilatkozatukat közöljék Csejdzével és a dumával, amelyet az entente-sajtó szándékosan félrevezetni

akar a német szocialisták béke-törekvéseire vonatkozólag.

Nemzetgyűlés Oroszországban.

Míg a szocialisták így letagadhatatlanul a béke mellett foglalnak állást, addig a polgári forradalmárok a hadállapotot kívánják fenntartani. Lvov herceg, az ideiglenes kormány elnöke, ujra hangsúlyozta, hogy Oroszországnak folytatnia kell a háborut és ő maga és az összes miniszterek a főhadiszállásra utaztak. Mielőtt elutaztak volna, a pétervári helyőrség tisztelgett előlük és az egyes ezredek szónokai hangoztatták, hogy a katonák hívek maradnak a forradalmi kormányhoz és demokra-

tikus köztársasági államformát óhajtanak. Az orosz kormány most különben az alkotmányozó nemzetgyűlés előkészítésével foglalkozik.

A nyugati offenzíva.

Az európai harcterek közül a legérdekesebb események még most is a nyugati harctéren játszódnak le. A vasárnapról keltezett hivatalos angol jelentések újabb előretéréseket jeleznek St. Quentin irányában.

Amerika

még most is ingadozik.

Wilson e hét végén fog véglegesen nyilatkozni. Hír szerint az elnök még most sem tizen hadat Nemetszágnak. Amerika minden valószínűség szerint az eddigi bizonytalan helyzetet akarja fenntartani, mert pillanat-érdekeinek talán ez felel meg a legjobban.

Békesajtó.

Egy francia újságíró, akinek a francia kormányhoz való viszonya közismert, most Madridban lapot alapított ezzel a címmel: „A béke újsága.“ Beavatottak szerint ily módon kezdi meg a béke előkészítésének munkáját.

A harctereken fontosabb esemény nem volt.

József főherceg vezérezedes hadseregarcvonulás sokszorosán fokozódott harci tevékenység folyt. A Slanic völgyben egy gyengébb, az Uz-völgytől délre pedig egy erősebb orosz előretörést vertünk vissza, az ellenség jelentékeny veszteségei mellett. Az Erdős Kárpátokban felderítő osztaink eredményesen működtek. Kelet-Galicában és Wolhyniában nem volt különös esemény.

A szinpartóló egyesület a szinészekért. A székesfehérvári szinpartóló egyesület ősi szokásához híven az idei színi évad befejeztével is megajándékozta őket. Minden egyes tagnak 20 korona jutalmat adott. Lauschmann Gyula dr, az egyesület alelnöke, a városi szinészet igazán lelkes támogatója, szép beszédet intézett a társulathoz s a beszedre a szinészek nevében Gulyás Menyhért válaszolt. A szinársulat szerdán este zárja be az évadot s innen Sátoralja-ujhelyre megy.

Fiatalok nem lehetnek nélkülözhetetlenek.

A felmentettek behívásáról, sorozásáról, vagy szabadságoljárásról mindenki tud valami újabb hírt és a lapok is állandóan foglalkoznak e tárggyal, amelyet valóságban egy kis csoport, amely fázik a bevonulástól és egy másik csoport, amely mindenként a hősi halottak listájában szeretne látni, tart állandóan napirenden. Megírták például a lapok, hogy a felmentetteket 45 éves korig sorozzák és a harcótéri szolgálatra alkalmasokat behívják.

Hogy a hír mennyiben felel meg a valóságnak, az igazán nem fontos és sincsen is befolyással a felmentésekre, de az kétségtelen, hogy Hazát, ha nem is kizárólag a felmentettek táborának megrikítására kapott megbízást a királytól, de ennek az ügynek rendezése is az ő hatáskörébe utaltatik és állandó érintkezést tart fenn ez ügyben, valamint a hadsereg utánpótlásának ügyében a felségés ural és a hadseregszolgálatokkal.

Hogy mi módon fog végbenni a felmentettek megrosztása, arra nézve beavatott politikai körökben úgy nyilatkoznak, hogy legelső sorban a kisebb üzemek tulajdonosai és alkalmazottai veszítik el mentesülést. Az ország összes erőtartelkeit igénybe kell venni a háború befejezése előtti hónapokban az utolsó nagy összecsapáshoz és ezért mindazokat, akik a hadsereg ellátása szempontjából csak minimális mértékben is nélkülözhetők, befogják hivni. Elsősorban tehát a magánvállalatok tulajdonosai és alkalmazottai számíthatnak arra,

hogy megszüntetik felmentésüket, különösen, ha az illetők harminchat éven alul vannak. Azok, akik hadseregszállító üzemeknél dolgoznak, inkább számot tarthatnak a felmentés meghagyására.

A hadügyi kormány a jövőben nem fog azzal törődni, hogy egyes kisebb vállalatok a felmentés megszüntetése következtében kénytelenek lesznek működésüket megszüntetni, mert a jövőben kizárólag a hadsereg akcióképessége nyomul előtérbe. E szempont mellett minden más érv elvesztíti jelentőségét és nem számít az, ha tömegesen zárják is be a kisebb műhelyeket, vagy üzleteket. A legfőbb intéző körök azt tervezik, hogy az ilyen kisebb cégeket tömöríteni fogják. Ha egy-egy szakmában most négy-öt kisebb cég működik, vagy tulajdonosai élveznek felmentést, akkor ezt a felmentést megszüntetik és e szakma legidősebb felmentettjének a mentesítést tartják fenn és rábizzák az ugyanabban a városban levő többi hasonló vállalatok vezetését. Hogy miképpen fogják keresztül vinni ezt az elvben igen tetszőnek mutatózó tervet, arra nézve még nincsenek értesülések, de a szakkörök véleménye már is megegyezik abban, hogy ennek megvalósítása rendkívül nehéz.

Az az egy mindenesetre kétségtelenül bizonyos, hogy a fiatalabb korosztályú népfelkelők a jövőben nem kapnak felmentést és a minisztériumokban már nem is veszik érdemleges tárgyalás alá a hu-

szonpégy évesnél fiatalabb egyének felmentési folyamodványait. A szakminisztériumokban ugyanis az az vélemény alakult ki, hogy a huszonnégy éves egyének szakmájukban nem bírhatnak olyan jártassággal és sem sajátíthatják meg el akkora tudást, amiért érdemes volna őket

felmenteni, míg ellenben az ilyen fiatal emberek a hadsereg harcoképessége szempontjából óriási jelentőséggel bírnak. Az az elvet is meg fogják valósítani a jövőben, hogy csak kizárólag segédszolgálatra alkalmas és lehetőleg harminchat éven felül népfelkelőket mentenek fel.

Városfejlesztő bizottság.

Hogy Székesfehérvárnak mennyire volna szüksége város fejlesztő bizottságra, arról ugye ne tartunk bővebb magyarázásokat. Ehelyett inkább közre adjuk Veszprém városa Kovács Á. Sándornak, Öváry Ferencnek indítványát, amelyben a város fejlesztő bizottság fontosságáról beszél s annak megvalósítását sürgeti. Az indítványban részletezve vannak az okok, amikért erre a bizottságra égetően szükség van. A felsorolt programpontok az elölről az utolsóig csaknem mind reánk is illenek. A mi hiányaink is azok, nekünk is jó lenne, ha megvalósulnának.

Ha valaha célja volt a városfejlesztő bizottság működésének, mondja Öváry, ez a cél most hatványozottan előtérbe áll. Most érkezett el igazán az ideje, hogy a bizottság megalkuljon s alapozó munkával irányítsa városunk huszadik

századbeli szükséges fejlődését.

Azok a városok, amelyek most a háború befejezte előtt nem készítik elő fejlesztésük nagy programját s rögtön a háború befejezte után szívtelévellel, áldozatokkal és nagy tettekkel hozzá nem látnak a program megvalósításához, lemaradnak a nagy versenyről s visszamaradva községi nivóra süllyednek.

Nem szabad ötletszerűen dolgozni, s egyes ideákat jól, rosszul megdoláni. Tervezésre előre jól megfontolva kell a város fejlesztését megállapítani.

Legfőbb törekvésünket kell, hogy képezze az a törekvés; hogy szerencsétlen vasuti fekvésünk hibáit helyrehozzuk s a főforgalomba belejuttathassunk. Elsőrendű fontosságú kérdés az is, hogy a balatonvidéket villamos vasutal városunkkal szomszédos forgalomba hozzuk. Nagy, fontos problémák továbbá a katonai

TÁRCA.

A finác is ember.

II.

Szives fogadtatásra talált mindenütt Kovasztó Péter. Majd hogy a tenyerükön nem hordták azok a tekintetes urak, kik talán mind az államtól huzták a fizetésüket. Hívták, invitálták, hogy hát izé, máskor is, a mint különben falusi bucsura noszolja a rokonokat. Es Kovasztó Péter engedett a bizalom e megnyilatkozásának. Mindig beállított a rendes időben a kántortól kezdve, szolgabíró és adóhivatalok keresztül föl egészen a plebános urig mindenki csak az ő szüzdohányát szitta.

Csak finácnak nem mert eddig kinálni, mikénthogy természetes is. A bárány se jár a farkashoz vízibe. Hanem azért Kovasztó Péter mégis sokat forgatta a fejében, vajjon, no, mit csinálna a finác, ha úgy történetesen betálna botlani hozzá? Venne-e tőle valamelyest vagy csakugyan vad embereket vetné magát rája, hogy azután vigyék Ponciustól Pilátushoz s meghordozzák minden bíróság előtt? Hm... Nem ártana egyszer megpróbálni... A fecske is játszik a macskával.

Csak hogy a fecskének szárnya van, azt a kandur utól nem érheti, hanem ha a finác megboldul, akkor valóságos mártír

farag Kovasztó Péterből. Mégis csak legjobb azokkal az emberekkel nem enni egy tából cseresznyét.

S lám a véletlen mégis úgy hozta magával, hogy boldogtalan Kovasztó egyszer épen a finác biztoshoz tévedjen be. Bár névlegnek föl azt a gazembert, ki őt vesztére hozza beküldötte! Mert igenis, akad olyan áldatlan lélek, ki egyenesen az ő vesztére tört.

És miért?

Egyszerűen azért, mert a beste lelke nem tudta fölfogni a számar eszével, hogy a szüzdohány fontja mindenképen többet megér harminc krajcárnál. Kovasztó nyevre tartotta, hanem a másikba pedig szintén tekintetes ur volt, mondom, a másikba igazi kofa szorulhatott s az is a komiszabik fajtájából, mert alkudott körömszakadtáig. Dehogy igért volna harminc krajcárnál többet fonjáért s hozzá olyan erőlködést vitt végbe, hogy már csunyáságnak is beillett. Kovasztó hasztalan dicsegte a dohányát, hiába mondta, hogy ez más portéka, mint a mit a szalmakazalokban szárogatnak, tessék megnézni ennek a világosbarna levelét, hogy simul egyik a másik fölé, még a csutkaja is úgy égi, hogy vig sercegésével tultesz a pukapokron s az angyalok az égben biz maguk örülnek, ha csak olyan is jutna neki minden második harmadik héten szakasztó kosárra vát. Csak hogy hiába, mindhiába min-

den, bolond ember vádolja el az okos szót. Kovasztó Péter legalább nem faragott a maga emberből semmit. Hogy végtére megokálta már a temérdek huzavonát, boszusan velette oda:

— Látom már, az én nem akar szivni az én dohányomból. Isten velem — s ezzel kotródott az ajtó felé tarisznyástul.

A másik erre látható haragra gerjedett.

— Hátcsak ne olyan foghegyről beszélünk, komám uram? Fortyant föl mérgesen. Jó lesz kicsit alább adni, mert kétfőnk közül aligha kend nem lesz az, ki megtalálja meg banni a dolgot. Hogy ha vesz krajcárért kérémm, akkor is oda kellene adnia, érti. Muszáj volna oda adni.

— Ne dühösködjék tekintetesur, — szolt még vastag nyugalommal Kovasztó, — mert hát tessék tudni, én annak adom a portékámat, kinek én akarom. S a királynak sincsen az a Dárius kincse, mivel egy fontot megváltatna tőlem, ha megtalálom kötni magamat. A tekintetes urnak negyvenért kínálom, annyit oda is adom. Úra szoktam maradni a szavamnak, de máskor forintot ígérhet, mégsem adok egy pipára valót se. De látom nem kell, azért rekomendálom magamat mindközönsegesen. Jó egészséget!

— Gyenge az ördög! Morgotta utána a rossz vevő, azaz, hogy hé. Megálljon egy szóra még.

— És az léssen, fordult vissza Kovasztó Péter.

— Menjen kelmed a folyosó tulsó végére; ajtót talál, ott kopogtasson be.

— Mi végből tegyem ezt?

— Ott eladhatja minden dohányát. Cudar pipás ember lakik ottan: félháza sem elég neki esztendőre, az bizonyosan bejéri a negyven krajcárt.

— Kösözöm, talán megpróbálom, mondta Kovasztó, behúta maga után az ajtót. Szavait gyanakodó pillantás kísérte. Szó a mi szó, nem bizott abban az emberben. Tessék tudni, vörös ember vörös ló bizony Isten ritkán jó. És vörös volt az áldatlan a feje, úgy világított mint a szalmafüdeles házak között az új cserépre vett tető.

Most csak azért se kopogtatott be az említett ajtón. A másik hiába nézett utána, ő fogta magát s egyenesen kitakarodott a házból.

A mint azonban a másik utcába befordult, önkénytelenül megállott. Megkérdezte önnönmagától, vajjon miért vett ő most egyértut? Csak nem ijedt meg a tulajdon árnyékától? Megijedni! Igazán nevetéses! Hiszen, ha ő félne, minden tyukkaparásra megijedne, akkor nem kereskednék szüzdohánnyal. Most otthon ülne és vesztget maradna. Hanem hát igenis, az ő szívében virtus lakik. Maholnap már kitergeti az árúját a piac végébe és hangos szóval kiáltja majd:

— Dohányt vegyenek, tessék dohányt venni, valóságos szüzdohányt.

— És a finác, ha meghallja, se

központ fenntartása, fejlesztése ipari szakoktatásnak állami intézményekkel történő szervezése, a végleges csatornázás keresztülvittele, mezőgazdaságunknak többtermelésre való átszervezése s a tagosítás előbbi megoldása. Mindezekhez kapcsolódik a városfejlesztés legmozgatóbb tényezője: gyárak felállítása s ezeknek oly célú jó elhelyezése, hogy ezt a nagy programot diadalra segítsék.

Gondolkozzunk kissé mi is e kérdés felett.

HIREK.

— A nagyheti lamentációk a székesegyházban szerdán f. hó. 4-én d. u. 4 órakor kezdődnek. Éneklik: Németh Lajos Kneifel Irma és dr. Kneifel Ferenc. Nagyesütörtökön éneklik: Bilkei Ferenc, Grossinger Brigitta és Richter Mátyas Nagypénteken d. u. háromnegyed 4 órakor: Maron István, Keiskés Elek és Rostagni Flógi Karola.

— Tisztviselő választások. A megválasztott tanácsosi állások betöltésével kapcsolatos választási mozgalmak lassankint megkezdődnek. Eddig a két tanácsosi állásra hárman pályáznak: Simón Sándor tb. rendőrfőkapitány, dr. Zivaros Aladár rendőrkapitány és Farkas Sándor tb. főjegyző. Mindhárman a városnak régi, munkás és értékes tisztviselői. A megválasztott rendőrkapitányi állásra is, mint halljuk, többen fognak pályázni. Eddig csak dr.

hallja. Azon a napon mind kikötődik a városból, csak ne keljen Kovasztó Péterbe költöni. Annál különösebb most, hogy Kovasztó azon az ajtón nem mert beközpontatni.

De hátha megmutatja, hogy csak azért is mer?
Es megmutatta. Elfajította a vénasszonyos előzetét, azután egyenesen visszaindult.

— Szüzdohányt vegyenek! bökte ki bátran, mikor benyitott. Másutt megszokta kerülgetni a dolgot mint a macska a forró kását, hanem itt csak azért is ajtóstul akart berontani.

Hatalmas ember emelkenett föl az íróasztal mellől, olyan, hogy a cirkuszokba elmehetne verekedni. Elébe állott Kovasztó Péternek és iszonyuan elcsodálkozott:

Micsoda dohányt kínál kend? És éppen énnekem?
Az utolsó szót annyira hangsúlyozta, hogy a dohányárus szinte elképedt bele, Mentegetőzni kezdett.

— A szomszédból küldtek ide, megkövetem a tekintetes urat. Azt mondták, hogy pipás, azaz megveszi minden dohányomat. De látom nem él vele az ur, hanem azért csöppet se méltóságoskodik haragudni, nem terhelem máskor. Jó egészséget!

— Hohó! Csak lassan kedves barátom! kiáltott utána a Herkules, mi még nem végeztünk. Tudja e kend, ki volnék én?

Csitányi Emil polgármesteri titkárról volt szó, mint pályázóról. Ertesülésünk szerint azonban dr. Koller Gyula közigazgatási gyakornok is pályázik. Dr. Koller jelenleg Oroszországban hadifogoly. Sőt úgy hallatszik Bokor Atilla aljegyző, a háború kezdete óta katonai szolgálatot teljesít, szintén pályázik. Nagyon valószínűleg még újabb pályázók is jelentkeznek. Szóval a rendőrkapitányi választásnál is erős küzdelem várható.

— Ügyvédi eskü. Dr. Sági Ede enyingi ügyvéd tegnap tette le Székesfehérvárott az ügyvédi kamarában az esküt. Dr. Löwy Károly, a kamara elnöke intézett beszédet az új ügyvédhez. Sági mint katona az oroszok ellen harcolt. Fogságba került, jobb lábát amputálták s mint rokkantat hazaküldték. Az ügyvédi vizsgát a napokban tette le.

— A felmentettek kötelessége. Dr. Saara Gyula polgármester részletes felvilágosítással szolgált a mezőgazdasági felmentetteknek hogy saját gazdasági munkájuk elvégzése után másoknak is kötelesek dolgozni. Aki vonavonódnak ezt megtenni, azt azonnal bevonultatják katonának s a frontra küldik.

— A vetőmagról. A polgármester az országos közérlelmezési hivatal intézkedésére felhívja a gazdákat, hogy a vetőmagot más célra felhasználni szigorúan tilos. Akik ez intézkedést megszegik, szigorú büntetésben részesülnek. A tényleges vetési szükségletre fel nem használt gabonát szigorú büntetés terhe alatt a vetés befejezése után három nap alatt a városi rekviráló hivatalnál be kell jeleníteni.

— Nem biz én.
— Akkor hát megmondom. Láss én vagyok a fiáncbiztos s ép azért meg néhány szavam is volna kelmedhez.

Kovasztó Péterből költözködni kezdett a lélek. Lába fölébe gyökeresedett. Ha valami töltött agyu torka előtt talált volna magát, akkor sem ijedhetett volna meg jobban. És mindent egy lelketlen ember boszujának köszönheti. Formi kezdett benne valami, főt benne a harag, mint a rotyogó mész, mikor megoltják.

— Gazember, tört ki végre az indulat belőle.

— Nekem szüzdohányt azt a szép titlust? Kérdé rancolt homlokkal a biztos.

— Jaj, dehogy kérem alázatos-sággal, azt a gazembert értem csak, ki a folyosó tulsó végében lakik. Mert nem adtam neki a dohányomat harminc krajcárért, azért bele küld az észre fent vasvillába, hogy az ördög pokolra ne nyargaljon vele mindjárt.

— Vagy úgy — mormogta magában a biztos, hiszen éppen-séggel mond valamit. És azután csakugyan azért küldte, mert nem adta neki potom árért a portékáját?

— Itt súlyedek el, ha nem azért akart lónkretenni engem, szegény családom embert, — tört ki dühösen Kovasztó Péter.

— Gyászhir. Juth Istvánné, született Matusz Emilia április 2-án reggel 9 vakor - rövid szenvedés után, életépek 58 ik, házasságának 33-ik évében elhunyt. Temetése április 4-én d. u. fél 3 órakor lesz a gyászháznál (felsőváros Juth telepen) az ev. ref. vallás szertartása szerint.

— A feketekávé halála. Tegnap megirtuk, hogy a kávé készlet kimérése céljából rövid időn belül rendelet jelenik meg s abban a kávéfogyasztást korlátozzák: "A rendelet ma már meg is jelent s aszerint kávéházakban délután 3 óratól 7 óráig nem szabad kávé kiszolgáltatni.

— Hir a krasznajarszki hadifoglyokról. Székhérvárnak és környéknek hős katonáiból többen kerültek az oroszországi krasznajarszki foglyotáborba. A bécsi központi tudósító iroda hadifoglyosztálya most közli, hogy biztos értesülése szerint a Krasznajarszkbán levő magyar és osztrák hadifoglyok jó egészségben és teljes biztonságban vannak.

— Mit ér a községi üzem? Évek óta allandóan hangoztatjuk a községi üzemek nagy fontosságát, anyagi előnyeit, amelyek minden tekintetben a nagyközönség élvezhet. Senhol sincsenek azonban talán oly sokan, mint Székesfehérvárott, hogy éppen az ellenkező véleményen volnának. Olyanok, akik a községi üzemeknek halálos ellenségei, mert szerintük minden községi üzem születésénél fogva rossz üzlet. Hogy rossz-e, vagy nem, azoknak van-e igazuk, vagy nekünk, most nem filippikázunk velük, ebelyett a győri községi üzemekről közlünk egy kis kimutatást, hogy szerint a múlt évben egyegyed millió hasznot hoztak a városnak. Lássuk csak: a villamosmú bevételi fölöslege 213.000 K, az előző évi átozhat 7000 K, ebből a város háztartási költségeihez hozzájárulása 134.000 K, értékcsökkenési 50.800 K, háborus pótlékra 20.000 K fordítandó, kiifizetett 60.700 K amortizációs részletet. A légszeszümü bevételi fölöslege 212.700 K, amortizációra fordít 166.000 K, a háztartáshoz 25.000 K, tartalékalapra 11.800 K. A vízmű fölöslege 171.900 K, ebből amortizáció 100.300 K, háztartáshoz 50.000 K, hadbavonultak családjai nam vízdíj leírására 22936 K, háborus pótlékra 20.000 K. A csatornamű fölöslege 111.900 K, amortizáció 75.700 K, háztartáshoz 12.525 K, hadbavonultak csatorna díjának leírására 9944 K, háborus pótlékra 5000 K fordít. A jégmű bevételi fölöslege 24.500 K, háztartáshoz 18.000 K, háborus pótlékra 5000 K-t fordít. A tanács ezekkel a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé a zárszámadásokat, amelyből kitűnik, hogy a városi üzemek a háztartáshoz 249.525 koronával járultak a múlt év folyamán.

— A huszfilléresek beváltása. A polgármester újból felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a 20 filléres nikkelérmekek a m. kir. állami pénztárak és hivatalok csak bezárólag 1917. évi április kó 30 ig fogadják el a fizetés és beváltásképpen, — e határidő leletével az államnak ez érmekek beváltására mindennemű kötelezettsége megszűnik.

— Hadisegélyek kifizetési sorrendje április hónapban.

Csütörtökön 5-én: 8—9 ig A betű, 9—10 ig Bakos, Balog, Besi, Boda, Bognár, 10—11 ig a többi B betű, 2—3 ig C és D betű, 3—4 ig E betű.

Szombaton 7-én: 8—9 ig F, 9—10 ig G, 10—11 ig Horvát nevék.

Kedden 10-én 8—10 ig a többi H betű, 10—11 ig I és J betű, 2—3 ig Király, Kiss, Kocsis, Köszegi, 3—4 ig Kovács nevék.

Szerdán 11-én 8—10 ig a többi K betű, 2—3 ig Langmár, Lencsés 3—4 ig a többi L betű.

Pénteken 13-án 8—9 ig Majer, Máté, 9—11 ig a többi M betű, 2—3 ig Nagy és Német 3—4 ig a többi N betű.

Szombaton 14-én fél 9—9 ig O betű, 9—10 ig Pap, Palkovits, 10—11 ig Pemmer Pinke, Pintér 2—fél 4 ig a többi P betű.

Hétfőn 16-án 8—9 ig R betű 9—11 ig S-betű, 11—12 ig Sch 2—3 ig Szalai, Szegű, Sziksz, Szűcs 3—4 ig Szabó nevék.

Kedden 17-én 8—11 ig a többi Sz betű, 2—3 ig Takács, Tót, Tóke 3—4 ig T nevék.

Szerdán 18-án fél 9—9 ig U betű, 9—10 ig Vaiga, Veisz, Vicsai, Vég, 2—3 ig v többi V W Z, 3—4 ig a kik nem jöttek a kiirt időben.

A segélypénztár kéri a feleket, hogy a kiirt fizetési sorrendet és időrendet pontosan tartsák be, mert csak így kerülhet elő a tolongás és csak rendszert mellett juthat mindenki kevés várakozással segélyhez.

— Rövid hírek.

Hadsegélyző-gyűlések. A székesfehérvári és fejérmegyei Hadsegélyző nagybizottsága a heti pénteki gyűléseit ezúttal nem fél 5 órakor, hanem 5 órakor tartja. A nagyhéten nem tart gyűlést. Csütörtöktől kezdve az ünnepek végéig a hivatal is szünetelni fog.

A királyné ruhái. Megirtuk, hogy Zita királyné a székesfehérvári és fejérmegyei hadiárvek részére ruhát küldött szeretetadományként. A ruhákat a Hadsegélyző a nagyhétben osztotta ki a kis árvek között.

Rahaszóvetet kapnak a tisztviselők. A belügyminiszter értesítette Székesfehérvárt, hogy a közigazgatási tisztviselők részére rahaszóvetet fog adni olcsó árban. Szóval kezdenek az intellektüelnyomoron segíteni. Hanem pestiesen mondvá: szépen segítenek.

Hölgyek! Érdeklődjenek most érkezett nyári ruhakelme-újdonosság „Rayé licherti” sötét kék és zöld szín, valamint széles fekete ruhaselyem taftt iránt Rudbányainál.

Bojtjárás hajszes korpásodás, hajhullás ellen; áttegy 1 korona, 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

Köhögés ellen kitűnően bevált, háziszser a Störk-pasztila. Egy doboz ára 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert király-téri gyógyszerárban.

Szeplő, májtolt, pörsenés articszátlanóság ápolására biztos hatásu szser a „Korona tejkrém” (ezelőtt Crème de Lakteine), mely párszori használat után az arcot bársonysimává és hófehérre teszi. Egy kis tegey 120 K. Nagytégy 2 K. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik szeretett fiam illetve testvérünk elhunytával jéleső részvétükkel bármí módon felkerestek, soha meg nem szüno bálás köszönetünk. — Székesfehérvár, 1917. 1 én. *Lukács család.*

Bécsi modell kiállítás, blus újdonságai a kirakásban, eredeti berlini modellek vételkény szer nélkül az üzletben láthatók. Ajánlatos mindenkinek blus vétel előtt ezek megtekintése Ver mes áruházában.

SZINHÁZ

A karszemélyzet jutalomjátéka. Hétfőn este a karszemélyzet jutalomjátéka volt a János vítézzel. A derek karszemélyzet egész évad alatt nagy lelkesedéssel és sok ambícióval dolgozott, a gondos összejátékoknak méltó keretül szolgált. Ennek jegyében történt a jutalomjáték is. A közönség is megtette kötelességét. A János vítez aranyos melodiáit a zenekar gyönyörűen játszotta.

Heti műsor.

Szerda: Királynóm, meghalok érted. Hevessy Mariska bucsuja.

Apolló mozgószínház hírei.

Az apolló igazgatósága közii: **Királytigris II. rész.** Az Apolló színház szenzációs amerikai Arany sorozat filmjei közül a minap bemutatott Királytigris első része annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy az Apolló már szerdán és csütörtökön bemutatja a nagyszerű detektívfilm második részét is, mely „A dilettans gonosztevő” alcimét viseli és amely érdekességben, izgalmas és hatásos jeleneteiben még az elsőt is felülmúlja. Egy megható szerelmi történet is fűződik a bűnügyi dráma meséjébe, és ez még jobban lebilincselőbbé és vonzóbbá teszi azt. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyárak.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

3763 1917 szám,

Hatósági hirdetés.

Ay Országos Közélelmezési Hivatal 26190/1917 sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a december 20—23-iki rekvirálás alkalmával vetőmag céljaira visszahagyott gabona más célra fel nem használható és még inkább másnak semmi féle célra át nem engedhető.

A tényleges vetési szükségletre fel nem használt gabonát szigorú kihágási büntetés terhe alatt kötelesek a gazdák a vetés befejeje után 3 nap alatt a városi rekviráló hivatalnál (Zichy ház II. emelet) bejelenteni.

Szféhérvár, 1917. apr. 2-án.

Dr. Saára Gyula polgármester.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrfőkapitányától.

3764/1917. sz.

Az Országos Közélelmezési Hivatal Elnökének 3787/X-1916. számú rendelete a feketekávé fogyasztás szabályozása tárgyában.

Véghatározat.

Folyó évi november 17-én kelt 12580/1916. számú véghatározatomban megtiltottam, hogy a város területén levő kávéházakban, cukrázdákban, tejszarnokokban, éttermekben, kávéházakban és kávéházakban déli 12 órától kezdve bezárólag esti 7 óráig tej vagy ennek felhasználásával készült italok és ételek kiszolgáltassanak.

E véghatározatom árvérvényét az országos közlelmezési hivatal fenti hivatkozott rendelete értelmében most a fekete kávéra is kiterjesztem, mégis ama módosítással, hogy a fentebb felsorolt helyeken 1917. április 5-től kezdődőleg délután 3 órától este 7 óráig tilos feketekávékat kiszolgálni, tekintet nélkül arra, hogy az előállításnál a kávénak minő neme (malátá, konzerv, pótkávé, stb.) használatotott is fel.

Véghatározatom, melynek végrehajtása a rendőrhatalóság feladata, jogorvoslatra való tekintet nélkül végrehajtandó.

Jelen véghatározatomban foglalt tilalom ellen vétők az esetleges egyéb jogkövetkezménynek kívül az 1914. évi L. tc. 9. §-a alapján két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Megokolás.

A fenti tilalom kiadását az tette szükségessé, hogy az országban jelenleg rendelkezésre álló kávékészlet oly csekély, hogy a legteljesebb mértékben redukált igények kielégítésére is csak rövid ideig lehet elegendő lly módon sürgős feladatot képez, hogy a kávéfogyasztás a lehetőség mérvéig korlátoztassék.

Székesfehérvárott, 1917. évi április hó 2-án.

Saára Gyula polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Szöllőiföldet keresek bérbé veteményezésre az Öreghegyen. Lakatos utca 16. Ugyanott egy újabb divatu ágy eladó.

Egy tanuló vagy mindenes fiú felvétetik, Pete műterem.

Egy borjas tehén eladó, Csutora-utca 19. szám.

Egy borjas tehén eladó, Csutora-utca 27. szám.

Száraz lépet, borkövet és viaszt veszek a legmagasabb árban Berényi Károly, Osz utca 26.

Férfi szabó állandó alkalmazást nyer. Tanulóányok fizetéssel felvétetnek. Rehorska kelmefestő vegytisztító gyárában Tobak u. 21.

Orlasi ribizke és bőtermő málnatövek, biborpiros százsorszép, eper- és nefelejts-palánta kapható Széchenyi-utca 26. sz. a.

Munkások állandó munkára felvétetnek a légszeszgyárban.

Kocsis, irni olvasni, tudó felvétetik Hagenmacser sörtelepen.

Megbízható fuvaros évi 5000 (ötezer) korona biztos keresettel alkalmazást nyerhet. Jelentkezni mindennap déli 12-től 2-ig lehet Széchenyi-u. 26 sz. a.

Szabás, varrás és a rajzolásban alapos oktatás nyerhető Urbán Margit tanítézetében, Ybl Miklós-utca 14.

Uránia színház.

Szerdán és csütörtökön, április hó 4 és 5 én:

Halálos csók.

Dráma 3 felvonásban.

Nagyszabasu NORDISK pótmúsor!

Háborus aktualitások.

Eladások fél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Napszamos munkára évi rendszeres fizetés és magas jutalék mellett megbízható, idősebb embert keresnek. Jelentkezni mindennap déli 12-től 2-ig lehet Széchenyi-utca 26. sz. a.

Keresek két fiut pincér tanuló nak Rédei verdeglyós Kossuth-u.

Több teljesen jókarban levő vaskályha eladó. Széchenyi-utca 26. szám alatt.

Kis mindenesfiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szt. István-tér 1. sz.

Apolló - színház.

Szerdán és csütörtökön, április hó 4 és 5-én:

Királytigris, II. rész.

(A dilettans gonosztevő)

Bűnügyi történet 4 felv.

Főszereplő: Róbert Warwick

Pompás pótmúsor.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Április 6-án, nagypénteken:

Nincs előadás.

LEGDIVATOSABB NŐI ÉS LANYKA SELYEM- és SZALMAKALÁPOK.

ÚJDONSÁG kalaptollak, virágok és szallagokban.

Nagy választék blousokban!

Bőr és sárcipők olcsó árban

kaphatók: Kováts Antalnál, Városház-tér.

Legszébb hadijótékonytságot gyakorolja,

A VILÁGHÁBORU ÁRVÁIT SEGITI MEG, HA LEVELEZÉSEKEN ZÁROBÉLYEGÜL A MŰVÉSZI KIÁLLÍTÁS

dr. Prohászka Ottokár hadiárvház LEVÉLZÁRO BÉLYEGEIT

HASZNÁLJA. — KAPHATÓ:

Horváthné és Rónainé papírkereskedésben Kossuth utca. — Két és tíz filléres levélzáróbélyeg.

A MAGYAR KÖNYVPIACON

ORSZÁGOS FELTŰNÉST KELTETT

Dr. Vass József könyve:

Szent Ágoston vallomásai.

CSINOS, IZLÉSES KIÁLLÍTÁSBAN a két kötetes szép mű 6 koronáért

Horváthné és Rónainé könyvkereskedésében kapható. Kossuth-u.

Az első kiadás csaknem teljesen elfogyott.